

Հավելված N1
 Հայաստանի Հանրապետության
 պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի
 2020 թվականի ապրիլի 17-ի
 N 337-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է**

**Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 20-04-2022 թ. որոշմամբ
 «ԱՍՏՂԻԿ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն**

հիմնադրամի 2021 թ. գործունեության մասին

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ԱՍՏՂԻԿ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾԻ Պ. 24 30 բն.	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.955855	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2017-04-26	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	00472741	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)94327447	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը		
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info-astxik@mail.ru	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
Սերգեյ Հակոբյան		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Մարիամ Անտոնյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	30	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	նվիրատվություն	180,540,000
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ	0	
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը

**«ԱՍՏՂԻԿ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Գրանցված է ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի Կենտրոնական մարմնի
կողմից 26.04.2017 թ.

Հասցե՝ ՀՀ, Երևան, Տիգրան Մեծի 24 շ., բն 30

«Լոնդոն Բիզնես Գրուպ» ՀԾ ՄՊԸ
ՀՀ, Երևան, Խորենացի 27ա/1
"London Business Group" JV LLC
27a Khorenatsi str., apt. 1, Yerevan, RA
Tel: (+37410) 541272, 560852
E-mail: audit@lbg.am
Web: www.lbg.am

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամի Հոգաբարձուների Խորհրդին և
Ղեկավարությունը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամի (այսուհետ նաև Հիմնադրամ) կից ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Փոքր և Միջին Կազմակերպությունների Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (այսուհետ նաև ՓՄԿ ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, քայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող են ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անըդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեկավարի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք ղեկավարությանը աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Լոնդոն Բիզնես Գրուպ» ՀՉ ՍՊԸ
18 ապրիլի, 2022 թ.

Աուդիտի ղեկավար
Մ. Խոջայան

Տնօրեն
Տ. Չորյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ճան- բազր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	23,563	20,891
<i>Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>		<i>23,563</i>	<i>20,891</i>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Ապրանքանյութական պաշարներ	5	16,238	10,413
Դեբիտորական պարտքեր	6	2,731	407
Տրված կանխավճարներ	6	17,055	3,800
Դրամական միջոցներ	7	151,330	175,535
<i>Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ</i>		<i>187,354</i>	<i>190,155</i>
Ընդամենը ակտիվներ		210,917	211,046
Կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ			
Չբաշխված շահույթ		-	-
<i>Ընդամենը սեփական կապիտալ</i>		<i>-</i>	<i>-</i>
Պարտավորություններ			
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	8	23,563	20,891
<i>Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		<i>23,563</i>	<i>20,891</i>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր	6	1,943	389
Ստացված կանխավճարներ	6	-	-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	8	185,411	189,766
<i>Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ</i>		<i>187,354</i>	<i>190,155</i>
Ընդամենը պարտավորություններ		210,917	211,046
Ընդամենը կապիտալ և պարտավորություններ		210,917	211,046

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
Մ. Անտոնյան

18 ապրիլի, 2022 թ.

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Եկամուտներ			
Եկամուտ ճանաչված շնորհներ	9	182,223	118,398
Այլ եկամուտներ	10	8,735	7,454
Ընդամենը եկամուտներ		190,958	125,852
Ծախսեր			
Կառավարման և վարչական ծախսեր	11	(21,924)	(12,313)
Իրականացված ծրագրեր	12	(149,321)	(110,573)
Այլ ծախսեր	13	(19,440)	(2,966)
Ընդամենը ծախսեր		(190,685)	(125,852)
Ջուտ եկամուտ (վնաս)		273	-
Ֆինանսական եկամուտներ		-	-
Ֆինանսական ծախսեր		-	-
Ֆինանսական գործունեության արդյունք		-	-
Տարվա գուտ շահույթ (վնաս) մինչև շահութահարկը		273	-
Շահութահարկ		(273)	-
Տարվա գուտ շահույթ (վնաս)		-	-

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
Մ. Անտոնյան

18 ապրիլի, 2022 թ.

Կ.Տ.

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Սկզբնական մնացորդ	7	175,535	54,490
Գործառնական գործունեություն			
<i>Մուտքեր գործառնական գործունեությունից</i>			
Ստացված նվիրատվություններ ու շնորհներ		180,540	234,697
Այլ մուտքեր		7,208	337
<i>Ընդամենը մուտքեր գործառնական գործունեությունից</i>		187,748	235,034
<i>Ելքեր գործառնական գործունեությունից</i>			
Ապրանքների և նյութերի դիմաց		153,720	79,833
Ստացված ծառայությունների դիմաց		8,698	9,592
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ		21,388	18,004
Հարկերի վճարում		7,550	5,637
Սոցալ վճարներ		1,065	489
Այլ ելքեր գործառնական գործունեությունից		4,336	1,604
<i>Ընդամենը ելքեր գործառնական գործունեությունից</i>		196,757	115,159
Զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(9,009)	119,875
Ներդրումային գործունեություն			
<i>Մուտքեր ներդրումային գործունեությունից</i>			
Տրված փոխառությունների վերադարձ		-	-
Ավանդի տոկոսներ		-	-
<i>Ընդամենը մուտքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		-	-
<i>Ելքեր ներդրումային գործունեությունից</i>			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		6,042	4,256
Փոխառությունների տրամադրում		-	-
<i>Ընդամենը ելքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		6,042	4,256
Զուտ հոսք ներդրումային գործունեությունից		(6,042)	(4,256)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

(Շարունակություն)

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Շանո- բազր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական գործունեություն			
<i>Մուտքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>			
Փոխառությունների ստացում		-	-
Մուտքեր ֆինանսական այլ գործունեությունից		-	-
<i>Ընդամենը մուտքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		-	-
<i>Ելքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>			
Փոխառությունների մարում		-	-
Ելքեր ֆինանսական այլ գործունեությունից		-	-
<i>Ընդամենը ելքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		-	-
Չուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		-	-
Դրամական միջոցների փոփոխություն		(15,051)	115,619
Արտարժույթային միջոցների փոխարժեքային տարբերության արդյունք		(9,154)	5,426
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7	151,330	175,535

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
 Մ. Անտոնյան

18 ապրիլի, 2022 թ.

Ֆինանսական Հաշվետվություններին Կից Ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Իրավական կարգավիճակը

«Աստղիկ» Բարեգործական Հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2017թ.-ի ապրիլի 26-ին:

Հիմնադրամը շահույթ չիետապնդող կազմակերպություն է:

Հիմնադրամի տնօրենն է Մարիամ Անտոնյանը:

Հասցեն է՝ Երևան, Տիգրան Մեծի 24 շ., բն. 30:

Գործունեության առարկան և ստեղծման հիմնական նպատակներն են՝

- ❖ օժանդակել Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող անապահով ընտանիքներին,
- ❖ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող սոցալապես անապահով խավերի առողջապահության և սոցիալական պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում,
- ❖ աջակցել կրթական, գիտական, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, դաստիարակչական, սպորտի և ֆիզկուլտուրայի ոլորտների զարգացմանը,
- ❖ սոցիալ-տնտեսական, գյուղատնտեսական աշխատատեղերի ստեղծմանն ու ոլորտների զարգացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում,
- ❖ սոցիալ-իրավական՝ կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում,
- ❖ սոցիալ-առողջապահական, հոգեբանական ծրագրերի իրականացում:

Հիմնադրամի շահառուներն են՝ կարիքավոր ընտանիքների անդամները, ինչպես նաև կարիքավոր երեխաները, բոլոր տիպի ուսումնական հաստատությունները, այնտեղ դասավանդողներն ու սովորողները, Հիմնադրամի կողմից կազմակերպվող դասընթացներին մասնակցելու ցանկություն հայտնած բոլոր անձինք:

Հիմնադրամի հոգաբարձուները չեն կարող ունենալ նրա շահույթից բաշխման ակնկալիքներ:

1.2 Արտաքին միջավայրը և Հիմնադրամի գործունեությունը

Հիմնադրամը իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա գործունեության վրա ուղղակի ազդեցություն ունեն Հայաստանի տնտեսական վիճակը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, կարող է լրացուցիչ բարդություններ ստեղծել Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ինչպես դիտվել է նախկինում, փաստացի կամ թվացյալ ֆինանսական խնդիրները կամ ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը հաճախ բացասական ազդեցություն են ունենում Հայաստանի ներդրումային միջավայրի և նրա տնտեսության ընդհանուր վիճակի վրա: Հիմնադրամի ակտիվների վրա բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ

ընդհանուր տնտեսական վիճակը, օրենսդրական և աշխարհաքաղաքական փոփոխությունները, որոնք բոլորն էլ ունեն ակտիվների գնահատման, ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության և որոշումների կայացման վրա ուղղակի ազդեցություն: Այս ամենը դուրս է Հիմնադրամի վերահսկողությունից:

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ ակտիվ փուլում է գտնվում Ռուս-Ուկրաինական հակամարտությունը: Արդեն պարզ է որ այն մեծ ազդեցություն կունենա ոչ միայն տարածաշրջանի այլ ամբողջ աշխարհի վրա: Այն չի շրջանցի նաև Հայաստանը:

Ռուսաստանի Դաշնության նկատմամբ միջազգային պատժամիջոցներն ու սահմանափակումները կարող են պատճառ հանդիսանալ ՀՀ-ում գործող կազմակերպության գործունեության խաթարման համար, եթե նրա բաժնետերերի, մասնակիցների, կամ գործընկերների նկատմամբ կիրառվեն այդ պատժամիջոցները:

Ռուսաստանում կամ Ուկրաինայում գործող ընկերությունների հետ ակտիվ գործառնական, տնտեսական և առևտրային կապեր ունեցող կազմակերպությունները պետք է հաշվի առնեն ներքոնշյալ հնարավոր ռիսկերը.

- առևտրական ու տնտեսական գործունեության սահմանափակումներ,
- մատակարարումների ընդհատում,
- ակտիվների արժեզրկում,
- իրական արժեքի որոշում,
- լրացուցիչ ֆինանսավորում ձեռք բերելու հետ կապված դժվարություններ և այլն:

Հայաստանի Հանրապետությունում ապագա տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղության վրա իրավական, կանոնակարգման և քաղաքական զարգացման հետ միասին զգալիորեն ազդում են կառավարության կողմից ընդունված հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունները: Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի կանխատեսել բոլոր ապագա զարգացումները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ տնտեսության վրա: Հետևաբար չի կարող կանխատեսել նաև դրանց հետևանքային ազդեցությունը Հիմնադրամի գուտ ակտիվների արժեքի փոփոխության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են ընթացիկ գործառնական և բիզնես միջավայրի ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատումներից:

Տես նաև ծանոթագրություն 18:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ նաև ՀՀՄՍԽ) և Մեկնաբանման կոմիտեի (այսուհետ նաև ՄԿ) կողմից հաստատված Փոքր և Միջին Կազմակերպությունների Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (այսուհետ նաև ՓՄԿ ՖՀՄՍ) համաձայն:

Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ի համաձայն ներկայացնելու նպատակով ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում ներկայացվել են լրացուցիչ բացահայտումներ:

2.2 Ծանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով:

Ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է Հիմնադրամի՝ 2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2020 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (համեմատական ամենավաղ տեղեկատվություն) ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Հիմնադրամն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ի համաձայն պատրաստելիս կիրառել է հետևյալ մոտեցումները.

- ✓ չի ճանաչել հողվածները որպես ակտիվ կամ պարտավորություն, եթե ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ով թույլ չի տրվում այդպիսի ճանաչում,
- ✓ ճանաչել է այն ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ով,
- ✓ ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ն կիրառվել է բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ով ֆինանսական վիճակի մասին սկզբնական հաշվետվության պատրաստման նպատակով ճշգրտումներ չեն կատարվել:

2.3 Ղեկավարության գնահատումներ և դատողություններ

ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ների պահանջով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Հիմնադրամի ղեկավարությունը կատարում է գնահատումներ, կանխատեսումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Այդ դատողությունները կիրառվում են ֆինանսական հաշվետվությունների ակտիվների ու պարտավորությունների չափման ժամանակ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից:

Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ՝ իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով, կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնադրամի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի:

1. Նույնական ակտիվի կան պարտավորության համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված);
2. Ուղղակի կամ անուղղակի դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1. կետում ներառվող գնանշվող գներից;
3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ՝ շուկայական տվյալների վրա չհիմնված:

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը հիմնվում է ամենացածր արժեքի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման գործում: Հաշվապահական գնահատումների արդյունքները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք տեղի են ունենում:

2.4 Գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետությունում գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է, որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով: Դեկլարության համոզմամբ՝ այն լավագույնս է արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձություններն ու գործարքների տնտեսական էությունը և ամենահարմարն է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար:

ՀՀ դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.5 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Հիմնադրամը որոշել է պատրաստել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ ենթագումարներով երկու առանձին հաշվետվությունների (ֆինանսական արդյունքների մասին առանձին հաշվետվություն, որին հետևում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն) փոխարեն:

2.6 Նոր և վերանայված ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր և վերանայված ստանդարտների կիրառման ազդեցությունը կրում է զուտ ցուցադրական բնույթ: Կազմակերպությունները պետք է վերլուծեն այս նոր և վերանայված ստանդարտների կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա՝ հիմք ընդունելով հատուկ փաստեր և հանգամանքներ, և կատարեն համապատասխան բացահայտումներ:

Հիմնադրամը ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և արդեն ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարկվել են ՀՀՄՄԽ-ՄԿ-ի կողմից: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ ՀՀՄՄԽ կողմից գործող ստանդարտների վերաբերյալ թողարկված, սակայն դեռևս չգործող որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից: Որոշ այլ նոր թողարկված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ գործում են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան: Հիմնադրամի ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ ապագա բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Ներդրումներ ստացիացված կազմակերպություններում

Ստացիացված կազմակերպություններում ներդրումներից շահաբաժինների եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է Հիմնադրամի՝ վճարումներ ստանալու իրավունքները: Այն ներառված է այլ եկամուտներում:

3.2 Հասույթի ճանաչումը

Հիմնադրամը իր կանոնադրական նպատակների իրականացման շրջանակներում մատուցվող ծառայություններից կարող է ունենալ հասույթ, որը ճանաչվում է, երբ Հիմնադրամը կատարել է աշխատանքները, և ծառայությունների ստացողը ճանաչում է դա: Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք իրական արժեքով՝ գտված գեղչերից և իրացման հետ կապված հարկերից:

Մատուցված ծառայություններից (եթե կան այդպիսիք) ստացված հասույթը ճանաչվելու է, երբ բավարարվեն հետևյալ պայմանները.

- Հիմնադրամը գնորդին է փոխանցել աշխատանքների արդյունքները և դրանց հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը,
- Հիմնադրամը չի պահպանում կառավարման այն չափի մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանականությունը մեծ է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները հոսեն Հիմնադրամ,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսերը:

3.3 Փոխառության ծախսեր

Փոխառության բոլոր ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել այդ ծախսերը:

3.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման կամ կառուցման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և այդ հիմնական միջոցին ուղղակիորեն վերագրվող այլ ծախսումները:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ըստ դասերի՝ հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները 2020 և 2021 ֆինանսական տարիների համար հետևյալն են.

Շենքեր	- 20 տարի
Մեքնա սարքավորումներ	- 5 տարի
Արտադրական, տնտեսական և գրասենյակային գույք	- 5-8 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	- 1 տարի
Բազմամյա տնկիներ և մեղվաընտանիքներ	- 5 տարի

Եթե կա որևէ հայտանիշ, որ տեղի է ունեցել ակտիվի մաշվածության դրույքաչափի, օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի էական փոփոխություն, ապա տվյալ ակտիվի մաշվածությունը վերանայվում է այնպես, որ ապագայում ճիշտ արտացոլի նոր ակնկալիքները:

Հիմնական միջոցի վրա կատարված ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են այդ հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները՝ ներառյալ վերանորոգման ու պահպանման, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ վերանորոգման ծախսերը կապիտալացվում են և հիմնական միջոցների կազմում ներկայացվում են առանձին դասով: Դրանց նկատմամբ հաշվարկվում է մաշվածություն, օգտակար ծառայության ժամկետ է հանդիսանում վարձակալության ժամկետը:

3.5 Ներդրումային գույք

Ակտիվը՝ հողը կամ շենքը, որը պահվում է սեփականատիրոջ մոտ կամ ֆինանսական վարձակալության դեպքում՝ վարձակալի մոտ, ճանաչվում է որպես ներդրումային գույք՝ վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի կամ էլ միաժամանակ այդ երկու նպատակներով:

Ներդրումային գույքն առաջացնում է դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք մեծապես անկախ են Հիմնադրամի կողմից պահվող այլ ակտիվներից:

Հիմնադրամի ներդրումային գույքը, որի իրական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել՝ առանց անհարկի ծախսումների, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չափվում է իրական արժեքով՝ իրական արժեքում փոփոխությունները ճանաչելով շահությամբ կամ վնասում: Մնացած դեպքերում Հիմնադրամն իր ներդրումային գույքը հաշվառում է որպես հիմնական միջոց՝ կիրառելով ինքնարժեք - մաշվածություն - արժեզրկում մոդելը:

Գնված ներդրումային գույքի ինքնարժեքը ներառում է դրա գնման գինը և ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած ծախսում:

Ներդրումային գույքի (քացառությամբ այն գույքի, որը համապատասխանում է վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշին) մաշվածությունը պետք է ճանաչվի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը:

Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայության ժամկետը համընկնում է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի հետ:

3.6 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սահմանվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը: Դրանք ամորտիզացվում են իրենց օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով ուղղագծային մեթոդը: Եթե կա որևէ հայտանիշ, որ տեղի է ունեցել ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիայի դրույքաչափի, օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի էական փոփոխություն, ապա ամորտիզացիան պետք է վերանայվի այնպես, որ արտացոլի նոր ակնկալիքները:

3.7 Վարձակալություններ

Հիմնադրամը առաջնորդվում է ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ների 20-րդ բաժնի պահանջներով, որի հիմքում դրված է ՀՀՄՍ 17-ը: Ներկայումս ՀՀՄՍ 17-ը փոխարինվել է ՖՀՄՍ 16-ով:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխանցվում են վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մնացած բոլոր վարձակալությունները դասակարգված են որպես գործառնական վարձակալություն:

Ֆինանսական վարձակալությամբ պահվող ակտիվների նկատմամբ իրավունքները ճանաչվում են որպես ակտիվներ՝ վարձակալված գույքի իրական արժեքին հավասար գումարով (կամ եթե ավելի ցածր է, նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով)՝ վարձակալության սկզբի դրությամբ: Վարձատուի նկատմամբ ունեցած համապատասխան ֆինանսական պարտավորությունը ներառվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ՝ որպես ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձավճարները հավասարապես բաշխվում են ֆինանսական վճարի և չվճարված պարտավորության նվազեցման միջև այնպես, որ ստացվի հաստատուն տոկոսադրույք ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի նկատմամբ: Ֆինանսական վճարները պահվում են շահույթի կամ վնասի չափումից: Ֆինանսական վճարները ներառված են հիմնական միջոցների մեջ, որոնք մաշվում և գնահատվում են ճիշտ այնպես, ինչպես սեփական ակտիվները:

Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վճարվելիք վարձավճարները հաշվվում են շահույթում կամ վնասում՝ վարձակալության տևողության նկատմամբ գծային հիմունքով:

3.8 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը ներառում է պաշարների ձեռքբերման և արտադրման ծախսերը, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին ու գտնվելու վայր հասցնելու հետ կապված այլ ծախսերը: Անավարտ և պատրաստի արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է նաև արտադրական վերադիր ծախսեր:

Իրացման զուտ արժեքը վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման (վերանորոգման) և վաճառքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ ծախսումները: Իրացման զուտ արժեքի գնահատումները հիմնվում են պաշարների իրացումից սպասվելիք գումարի՝ գնահատման պահին հասանելի առավել արժանահավատ վկայության վրա: Այդ գնահատումները կատարելիս հաշվի են առնվում այդ ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցած դեպքերի հետ ուղղակիորեն կապված գների կամ ծախսումների տատանումները այնքանով, որքանով նման դեպքերը հաստատում են ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա պայմանները:

Յուրաքանչյուր հաջորդող ժամանակաշրջանում կատարվում է իրացման զուտ արժեքի նոր գնահատում: Երբ պաշարների ինքնարժեքի՝ մինչև իրացման զուտ արժեք իջեցման նախկին հանգամանքներն այլևս գոյություն չունեն, կամ երբ տնտեսական իրավիճակի փոփոխության արդյունքում առկա է հստակ վկայություն իրացման զուտ արժեքի բարձրացման վերաբերյալ, իջեցված գումարը հակադարձվում է այնպես, որ նոր հաշվեկշռային արժեքը հանդիսանա ինքնարժեքից և վերանայված իրացման զուտ արժեքից նվազագույնը (այսինքն՝ հակադարձումը սահմանափակված է սկզբնապես իջեցված գումարով):

Հիմնադրամը ճշգրտում է պաշարների արժեքը մինչև վերականգնվող արժեք՝ դանդաղ շրջանառելի և վնասված պաշարների համար ստեղծելով «Ապրանքանյութական պաշարների փչացման և հնացման» պահուստ:

Հիմնադրամը պաշարների ինքնարժեքը որոշում է՝ կիրառելով «Առաջինը մուտք - առաջինը ելք (ԱՄԱԵ)» բանաձևը: ԱՄԱԵ բանաձևով յուրաքանչյուր ապրանքային հոդվածի իրացման ինքնարժեքը որոշվում է համապատասխան ապրանքանյութական պաշարի հոդվածի ձեռքբերման կամ ներստեղծման հաջորդականությամբ՝ սկսած առաջին գործարքից:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել, կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները՝ բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ ու ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով (շահույթի կամ վնասի միջոցով): Ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին սովորաբար գործարքի գինն է (այսինքն՝ վճարված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը): Սակայն, եթե վճարված կամ ստացված հատուցման մի մասը ֆինանսական գործիքի դիմաց չէ, այլ՝ ինչ-որ այլ բանի դիմաց, ապա Հիմնադրամը պետք է չափի ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը: Օրինակ՝ անտոկոս երկարաժամկետ տրամադրած փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի իրական արժեքը կարելի է չափել որպես բոլոր ապագա դրամական մուտքերի ներկա արժեք՝ գեղչված համանման պարտքային վարկանիշով համանման գործիքների (համանման՝ արժույթի, ժամկետի, տոկոսադրույթի տեսակի և այլ գործոնների տեսանկյունից) համար շուկայում գերակշռող տոկոսադրույթով (տոկոսադրույթներով):

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ արտացոլվելով զուտ գումարով միայն այն դեպքում, եթե Հիմնադրամն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- ✓ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ✓ ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- ✓ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- ✓ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը, և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվներն, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություններում:

Ընդհանուր առմամբ, Հիմնադրամի բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեքը կամ գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Ֆինանսական ծախս» և «Ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

➤ Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած անհավաքագրելիության պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի անհավաքագրելիության պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Հիմնադրամը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը (365 օրից ավել) ցուցանիչ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի անհավաքագրելիության պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է որպես անհավանական, դուրս են գրվում:

➤ Մնացորդներ դրամարկում և բանկում

Դրամական միջոցների մնացորդները ներառում են դրամարկում կանխիկ միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ (բանկային հաշիվների մնացորդներ) և դրամական միջոցների համարժեքներ (կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներ, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ):

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացված են ծանոթագրություններում:

➤ Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այդ արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, այդ թվում նաև որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումները:

➤ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը պարտավորություններ են, որոնք հաշվվում են վճարման սովորական պայմաններով և չեն կրում տոկոսներ: Արտարժույթով առևտրային կրեդիտորական պարտքերը վերաձևակերպվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարկումից օգուտները կամ վնասները ներառվում են այլ եկամուտներում կամ այլ ծախսերում:

3.10 Մեփական կապիտալ

Հիմնադրամը չունի թողարկվող կապիտալի գործիքներ, և համաձայն «Հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի՝ հոգաբարձուները չեն կարող ունենալ նրա շահույթից բաշխման ակնկալիքներ:

3.11 Հարկեր

Հիմնադրամը հարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ընդհանուր կարգով:

Շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է ժամանակահատվածի հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է «շահույթ մինչև հարկումը»

հասկացությունից՝ եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Հիմնադրանի ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույքաչափերը:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն չափով որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին (բացառությամբ գործարար միավորումների) այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստացվի բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները և ակտիվները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են համապատասխանաբար այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.12 Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը որևէ պարտավորություն է կրում (իրավական կամ փաստացի), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Հիմնադրամից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և այդ պարտավորության գումարը արժանահավատորեն կարող է չափվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտավորությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե պահուստը չափվում է՝ օգտագործելով ներկա պարտավորության մարման համար գնահատված դրամական հոսքերը, ապա դրա հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է այդ դրամական հոսքերի ներկա արժեքը (այն դեպքերում, եթե ժամանակի մեջ դրամի ազդեցությունն էական է):

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Աշխատակիցների չօգտագործված արձակուրդային գումարների չափով ստեղծված պահուստը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճշգրտման միջոցով:

3.13 Արտարժույթ

Արտարժույթով դրամային հողվածները վերահաշվարկվել են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ԿԲ) կողմից սահմանված միջին հաշվարկային փոխարժեքները:

Արտարժույթի տեսակ	31.12.2021 թ-ի դրությամբ	31.12.2020 թ-ի դրությամբ
1 ԱՄՆ դոլար	480.14 ՀՀ դրամ	522.59 ՀՀ դրամ
1 Եվրո	542.61 ՀՀ դրամ	641.11 ՀՀ դրամ

Արտարժութային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ՝ որպես այլ եկամուտ կամ ծախս:

3.14 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հիմնադրամը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Հիմնադրամը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

4. Հիմնական միջոցներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)

	Շենքեր	Արտադրական տնտեսական գույք	Մեքենա սարքավո րումներ	Համակարգ չային տեխնիկա	Հող	Բազմամյա տնկիներ, մեղվաբնու անիքներ	Ընդամենը
Արժեքը							
31 դեկտեմբերի 2020	12,917	7,275	1,923	525	712	2,775	26,127
Ավելացումներ	4,167	1,069	-	505	301	-	6,042
Պակասեցումներ	-	-	-	219	-	-	219
31 դեկտեմբերի 2021	17,084	8,344	1,923	811	1,013	2,775	31,950
Կուտակված մաշվածք							
31 դեկտեմբերի 2020	1,548	2,267	283	476	-	662	5,236
Տարվա հատկացումներ	917	1,461	385	52	-	555	3,370
Պակասեցումներ	-	-	-	219	-	-	219
31 դեկտեմբերի 2021	2,465	3,728	668	309	-	1,217	8,387
Հաշվեկշռային արժեք							
31 դեկտեմբերի 2020	11,369	5,008	1,640	49	712	2,113	20,891
31 դեկտեմբերի 2021	14,619	4,616	1,255	502	1,013	1,558	23,563

5. Ապրանքանյութական պաշարներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարի

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարի

Նյութեր	82	-
Պատրաստի արտադրանք	9,319	6,677
Ապրանքներ	6,837	3,736
Ընդամենը	16,238	10,413

6. Դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

6.1 Դեբիտորական պարտքեր և տրված կանխավճարներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)

2021թ. դեկտեմբերի
31-ի դրությամբ

2020թ. դեկտեմբերի
31-ի դրությամբ

Դեբիտորական պարտքեր բյուջեին	-	2
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,731	405
Ընդամենը	2,731	407
Տրված կանխավճարներ	17,055	3,800

6.2 Կրեդիտորական պարտքեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարներից	190	73
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	873	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	782	245
Կրեդիտորական պարտքեր սոցապին	98	71
Ընդամենը	1,943	389
Ստացված կանխավճարներ		-

7. Դրամական միջոցներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<u>Կանխիկ</u>		
ՀՀ դրամ	-	-
<u>Հաշվարկային հաշիվ</u>		
ՀՀ դրամ	38,793	34,450
Արտարժույթ	112,537	141,085
Ընդամենը	151,330	175,535

8. Շնորհներ

8.1. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Ստորև ներկայացված է 2020 և 2021 թթ. ակտիվներին վերաբերող շնորհների շարժը և տարեվերջյան մնացորդները:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	20,891	20,297
Տարվա ընթացքում ստացված	-	-
Եկամուտ ճանաչված	(3,370)	(3,662)
Վերադասակարգված	6,042	4,256
Տարեվերջյան մնացորդը	23,563	20,891

8.2. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Ստորև ներկայացված են 2020 և 2021 թթ. եկամուտներին վերաբերող շնորհների շարժը և տարեվերջյան մնացորդները:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	189,766	70,797
Տարվա ընթացքում ստացված	180,540	237,961
Եկամուտ ճանաչված	(178,853)	(114,736)
Վերադասակարգված	(6,042)	(4,256)
Տարեվերջյան մնացորդ	185,411	189,766

9. Եկամուտ ճանաչված շնորհներ

Եկամուտ ճանաչված շնորհները Հիմնադրամի եկամուտներին և ակտիվներին վերաբերող շնորհների ծախսագրված գումարներին համարժեք եկամուտ ճանաչված մասն են:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	178,853	114,736
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	3,370	3,662
Ընդամենը	182,223	118,398

10. Այլ եկամուտներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գյուղմթերքի վաճառքից եկամուտ	76	6,717
Բաճկոնների վաճառքից եկամուտ	8,645	-
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտ	2	-
Արտարժույթի փոխարկումից և այլ եկամուտներ	12	737
Ընդամենը	8,735	7,454

11. Կառավարման և վարչական ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ	15,357	7,538
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և սպասարկման ծախսեր	3,370	3,243
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	731	8
Խորհրդատվական և բանկային ծախսեր	513	504
Չփոխհատուցվող հարկեր	214	68
Այլ կառավարչական ծախսեր	1,739	952
Ընդամենը	21,924	12,313

12. Իրականացրած ծրագրեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Պատրաստի արտադրանք	15,529	26,298
Սննդամթերք	18,970	29,718
Վառելիք	1,864	630
Կենցաղային ապրանքներ	55,624	43,688
Աշխատավարձ	4,018	506
Ստացված ծառայություններ	1,098	7,338
Գյուղատնտեսական նշանակության նյութեր	50,535	1,822
Այլ ծախսեր	1,683	573
Ընդամենը	149,321	110,573

13. Այլ ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի օտարման ինքնարժեք	7,217	581
Արտարժույթի փոխարկումից առաջացած և այլ ծախսեր	9,167	1,289
Այլ	3,056	1,096
Ընդամենը	19,440	2,966

14. Հարկեր

01.01.2018 թ-ից ՀՀ հարկային օրենսդրության համաձայն հարկերի վճարման և հարկային պարտավորությունների հաշվառման համար ստեղծվել է մեկ միասնական հաշիվ, որին էլ 2020 և 2021 թթ. կատարվել են հարկային վճարումները, բացառությամբ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին կատարվող հարկերի և այլ պարտադիր վճարների:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ապտոք
Շահութահարկ	273
Սոցապ վճարներ	98
Եկամտային հարկ	455
Գրոշմանիշային վճար	49
Գույքահարկ	5
Ընդամենը	880

15. Ֆինանսական գործիքներ

15.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.9-ում:

15.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,731	405
Մնացորդներ բանկերում	151,330	175,535
Ընդամենը	154,061	175,940

Ֆինանսական պարտավորություններ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	-	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	190	73
Ընդամենը	190	73

16. Փոխկապակցված գործարքների բացահայտում

16.1 Վերահսկողություն

Համաձայն ՓՄԿ ՖՀՄՍ-ի «Կապակցված կողմերի բացահայտում» 33 բաժնի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին, կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Հիմնադրամի կապակցված կողմերն են՝ Հիմնադրամի ղեկավարությունը, ինչպես նաև նրանց հետ կապված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

16.2 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմի համար հաշվարկվել է հետևյալ վարձատրությունը:

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ ¹	7,812	6,327
Ընդամենը	7,812	6,327

¹ 2020, 2021 թվականներին Հիմնադրամի տնօրենն է եղել Մարիամ Անտոնյանը:

17. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղությունները

Հիմնադրամը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է շուկայական (ներառյալ արտարժույթային), պարտքային և իրացվելիության ռիսկերին:

➤ *Շուկայական ռիսկ*

Հիմնադրամի գործունեությունն ուղղակիորեն ենթարկվում է արտարժույթային, տոկոսադրույքային ռիսկերի փոփոխությունների ազդեցությանը և կապիտալի գնային ռիսկին (տես հաջորդ կետը):

➤ *Արտարժույթային ռիսկ*

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով (ստացվող նվիրատվություններ ու շնորհներ), հետևաբար ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործառնական ծախսերն իրականացվում են ՀՀ դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի ստացված շնորհներից:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք ենթարկվում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են դեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Հայկական դրամ	Եվրո	ԱՄՆ դոլար
2021թ.			
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	112,537	202,894.67	5,090.53
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-
Զուտ արդյունք	112,537	202,894.67	5,090.53

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Հայկական դրամ	Եվրո
2020թ.		
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	141,085	220,064.28
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-
Զուտ արդյունք	141,085	220,064.28

➤ **Պարտքային ռիսկ**

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով հնարավոր է, որ Հիմնադրամը կրի ֆինանսական կորուստներ:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ: Առավելագույն պարտքային ռիսկը ներկայացված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքով:

➤ **Իրացվելիության ռիսկ**

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ պահելով բավարար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, ինչպես նաև բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ ժամանակին գործառնական պարտավորությունները մարելու նպատակով:

18. Պայմանական պարտավորություններ

18.1. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Տնտեսական անբարենպաստ պայմանները և ներդրումների ցածր մակարդակը բացատրվում են 2020թ-ին Արցախի Հանրապետությունում տեղի ունեցած ռազմական բախումներով և դրանց հաջորդած հրադաբարի ռեժիմի պայմաններով, ներքաղաքական անկայուն վիճակով և իհարկե նույն տարում ամբողջ աշխարհը պառալիզացրած COVID-19 համավարակով՝ պետությունների կառավարությունների կողմից սահմանված կրկնակի արգելափակումներով:

Պետք է ավելացնել նաև՝ որպես զարգացող շուկա Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքները, որոնք գործում են ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հայաստանի տնտեսության առանձնահատկություններից են՝ բիզնեսի ոլորտում ու տնտեսության մեջ օտարերկրյա կապիտալի համեմատաբար փոքրածավալ ներգրավվածությունը, ինչպես նաև Հայաստանի տնտեսության մեկուսացված լինելը համաշխարհային տնտեսության համապատասխան սեկտորներից:

2020 և 2021 թթ. ընթացքում կորոնավիրուսի և նրա կանխարգելիչ միջոցառումների ազդեցությունները սահմանափակել են գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և դրա հետևանքով ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված և հաշվառված ցուցանիշներին: Իհարկե պետք է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ այս խնդիրը շարունակվում է և մնում է օրակարգային 2021թ-ին:

Այս հաշվետվությունները օգտագործողները պետք է իրենց դատողություններն անեն հաշվի առնելով դրանց պատրասման օրվա և այդ օրվան հաջորդող իրադարձությունները՝ կորոնավիրուսի և նրա կանխարգելիչ միջոցառումների ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների ցուցանիշների վրա, եթե կլինեն այդպիսիք, որոնք կարող են անհրաժեշտ համարվել: Մասնավորապես այնպիսի հարցերի վերաբերյալ ինչպիսիք են.

- ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատումը,
- արժեզրկման հետևանքով ակտիվների փոխհատուցվող գումարների գնահատումը,
- փոխառության ծախսումների կապիտալացումը,
- հասույթի գնահատման վերանայումը, անավարտ պայմանագրերի մասով ակտիվների արժեզրկումը,
- վարձակալության ժամկետների գնահատումը:

Ներկա պահին Հայաստանում տնտեսական դժվարությունների բացասական արտահայտման ձևերից են՝ ներդրումների ցածր մակարդակը, ֆինանսական միջոցների արտահոսքը, նվազ եկամուտը, արտաքին ֆինանսական կառույցների միջոցների նվազումը և Սփյուռքից դրամական միջոցների ներհոսքի կրճատումը:

2021 թ-ին Հիմնադրամը ունեցել է բավարար շրջանառու միջոցներ՝ ի հաշիվ ստացված դրամաշնորհների:

18.2. Համավարակի ազդեցությունը

2020 թ-ի մարտի 11-ին Առողջապահության Համաշխարհային Կազմակերպությունը (ԱՀԿ) հայտարարեց, որ կորոնավիրուսի տարածումը կարող է բնութագրվել որպես համավարակ: 2020 և 2021 թթ. վիրուսը զգալի ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության վրա: Կազմակերպություններն առնչվեցին կորցրած եկամուտների և խափանված մատակարարման շղթաների խնդիրների հետ: Չնայած նրան, որ որոշ երկրներ փորձեցին մեղմացնել սահմանափակումները՝ մեղմացումը աստիճանական են եղել, և կազմակերպությունների գործունեության ընդհատման արդյունքում միլիոնավոր աշխատակիցներ կորցրեցին իրենց աշխատանքը: Համավարակը զգալի անկայունության հանգեցրեց ամբողջ աշխարհի ֆինանսական և ապրանքային շուկաները: Տարբեր երկրների կառավարություններ ձեռնարկեցին միջոցառումներ՝ տնտեսության տուժած ճյուղերին և կազմակերպություններին ֆինանսական և ոչ ֆինանսական օժանդակություն ցուցաբերելու համար:

Տնտեսական արգելափակումն ազդել է նաև կազմակերպությունների վարձակալության պայմանագրերի վրա: Հայաստանում կորոնավիրուսի տարածման պահից ի վեր ՀՀ Կառավարությունը ներկայացրել է COVID-19-ի հետևանքների չեզոքացման երկու տասնյակից ավել ծրագրեր, որոնցից մի մասն ուղղված են վիրուսի սոցիալական ազդեցության դեմ պայքարին, իսկ մնացած ծրագրերը՝ վիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացմանը:

18.3. Անընդհատ գործելու կարողությունը և անորոշությունները

Հիմնադրամի 2021 թ-ի ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են համավարակի և հետպատերազմյան իրադարձությունների հետևանքով ֆինանսական ճշգրտումների ազդեցությունը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման օրվա դրությամբ, որը հնարավոր է եղել արժանահավատորեն գնահատել ՀՀ-ում:

Ըստ ղեկավարության գնահատման՝ առկա չեն անընդհատ գործելու էական անորոշություններ:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ անընդհատության հիմունքը կիրառելուց առաջ ղեկավարությունը գնահատել է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողությունը՝ բացահայտելով դրանց վերաբերող հարցերը:

Ղեկավարությունը իր պարտքն է համարում նշել, քանի դեռ կան որոշակի անորոշություններ՝ համավարակի, տարածաշրջանային հակամարտությունների և ներքաղաքական իրադարձությունների, առկա են դրանց հետ կապված տարակուսանքներն ու ենթադրությունները, Հիմնադրամը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե դրանք ինչ չափով կարող են ազդեցություն ունենալ նրա գործունեության, ակտիվների ու պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա, եթե այդպիսի փաստեր ի հայտ կգային ապագայում և անհրաժեշտություն կառաջանար ճշգրտումներ անել Հիմնադրամի 2021 թ-ի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Տես նաև ծանոթագրություն 1.2:

18.4. Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման ներկա փուլում ապահովագրության շատ տեսակներ զարգացման սկզբնական փուլում են և լայնորեն չեն կիրառվում: Սա է պատճառը, որ Հիմնադրամն ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ակտիվների կորստի կամ այլ անձանց կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքով վնասներ կրելու իրադարձություններից: Քանի դեռ Հիմնադրամն ապահովագրված չէ համապատասխան ռիսկերից, առկա է ակտիվների կորստի կամ ոչնչացման վտանգ, ինչը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ նրա գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Բացառություն են կազմում սեփականատերերի կողմից ավտոմեքենաների պարտադիր ապահովագրությունները, որոնք հատուցում են վթարի դեպքում երկրորդ կողմին (կողմերին) պատճառված վնասները:

Տնօրեն
Մ. Անտոնյան

18 ապրիլի, 2022թ.

